

bron 3

In 1533 veroveren Spanjaarden het Incarijk in Zuid-Amerika. Ze executeren de Incavorst Atahualpa en benoemen Manco Inca, zijn broer, als de volgende heerser. Voor de nieuwe heerser wordt in Cuzco [in huidig Peru] de traditionele kroningsceremonie gehouden. Een Spaanse ooggetuige van deze ceremonie schrijft:

Vergezeld door talloze mensen bereikten ze het centrale plein, met Manco Inca in zijn draagstoel aan het hoofd, en naast hem de mummie van zijn vader Guayna Capac. Achter hen kwamen alle andere [mummies van] Incavorsten op het plein aan met hun draagstoelen, gebalsemd en met diademen op hun hoofd. Op het plein waren kraampjes voorbereid voor elk van de doden, waar ze in volgorde van rang werden geplaatst, elk zittend op een kruk, omringd door bedienden en dames met vliegenmeppers, die hen hetzelfde respect betoonden als toen ze nog leefden. (...) In hun ballades vertelden de Inca's over de veroveringen van elk van de vorsten en de gratie en moed van deze personen, waarbij ze de Zon bedankten voor het feit dat ze deze dag hadden mogen meemaken. En er stond een priester op en deze spoorde Manco Inca aan in naam van de Zon te denken over wat zijn voorouders hadden bereikt en hetzelfde te doen.

bron 4

In 1587 wordt in het gewest Holland deze penning verspreid:

Toelichting:

Op de voorkant staat in het midden een Spanjaard afgebeeld, met naast hem een magere vrouw en een skelet.

De tekst is: "Talrijk zijn de rampen der goddelozen."

Op de achterkant staat een hoorn des overvloeds, met daarin onder andere korenhalmen en fruit.

De tekst is: "Die op de Heer vertrouwt zal door zijn goedheid worden omgeven."

bron 5

Rond 1770 schrijft Pieter van Dyk een taalinstructieboekje over het Sranantongo, een taal die wordt gesproken in de Nederlandse kolonie Suriname. Op het titelblad staat:

Ten dienste van kooplieden die daar handelen, eigenaren en directeuren van plantages, timmerlieden, smeden en anderen (...) om in korte tijd de slaven te kunnen verstaan en zichzelf verstaanbaar te maken. (...) Met lessen in dialogen; hoe en op welke wijze geliefd te worden, zonder over te gaan op onmenselijke wreedheden die soms voorkomen [op plantages]. Die [wreedheden] volstrekt tot niets anders kunnen dienen dan om van goede slaven, kwade slaven te maken, tot onvermijdelijk nadeel van de geïnteresseerden. Dit alles na vele jaren beproeving en ondervinden opgesteld en aan het licht gebracht.

bron 6

In 1773 vindt de Boston Tea Party plaats, waarbij Amerikaanse kolonisten thee van de East India Company vernietigen. De Britse gouverneur van de kolonie Massachusetts Thomas Hutchinson schrijft aan Lord Dartmouth, de Britse politicus die verantwoordelijk is voor het bestuur van de koloniën:

In een van mijn laatste brieven heb ik aan Edelachtbare mijn eigen privé-notulen van debatten in de Raad¹⁾ toegevoegd, uitsluitend voor het persoonlijke oog van Edelachtbare, niet om u tegen deze heren te bevooroordelen, maar zodat Edelachtbare kan zien met welke ijver het uitgangspunt van de oppositie daar werd gerechtvaardigd. (...) Ik heb nog geen berichten uit de afgelegen delen van de provincie. Ik twijfel niet aan een algemene verspreiding, zij het niet overal met hetzelfde geweld. In en nabij Boston lijken de mensen geen boodschap te hebben aan de gevolgen. (...) Ik betwijfel of er één handelaar is die voor volgend jaar thee uit Engeland heeft besteld. Nu, zo wordt er gezegd, is het tijd voor 'thee uit Holland'. (...) Ik zal blij zijn als er een manier kan worden gevonden om ons gezag te handhaven en tegelijkertijd de consumptie van thee uit Engeland aan te moedigen met uitsluiting van die uit Holland.

noot 1 Dit is de raad van bestuur van Massachusetts. De leden vertegenwoordigen de kolonisten.